

Zadania domowe z Podstaw Fizyki II

Seria I

Zad.1

Stożek o wysokości H i podstawie o promieniu R jest naładowany ładunkiem Q równomiernie rozłożonym w całej objętości stożka. Znaleźć natężenie pola elektrycznego w wierzchołku stożka.

Zad.2

Posługując się współrzędnymi walcowymi (ρ, φ, z) wyznaczyć potencjał $\Phi(\mathbf{r})$ i natężenie pola elektrycznego $\mathbf{E}(\mathbf{r})$ na osi symetrii

- a) krążka o promieniu R naładowanego jednorodnie z gęstością pow. ładunku σ ,
- b) półkuli o promieniu R naładowanej z gęstością objętościową ładunku ρ_0 . Wynik otrzymany metodą „całkowania po plasterkach” porównać z wynikiem, jaki otrzymuje się metodą „całkowania po półsferach” (we współrzędnych sferycznych).

Zad.3

Płaski krążek w kształcie koła o promieniu R naładowany jest ze stałą powierzchniową gęstością ładunku σ . Obliczyć różnicę potencjałów między środkiem koła O , a punktem P leżącym na brzegu koła. Jak skierowane jest pole $\mathbf{E}$ na brzegu koła?

Zad.4

Rozważmy układ trzech ładunków o wartościach q , $-2q$ i q , położonych na jednej osi (np. osi z) w punktach o współrzędnych odpowiednio $(0,0,-a)$, $(0,0,0)$ i $(0,0,a)$.

- a) Obliczyć siłę $\mathbf{F}$ i moment siły $\mathbf{N}$ działające na ten układ w niejednorodnym polu elektrycznym $\mathbf{E}(\mathbf{r})$ z dokładnością do najniższych, nie znikających członów rozwinięcia multipolowego.
- b) Znaleźć potencjał $\Phi(\mathbf{r})$ i natężenie pola elektrycznego $\mathbf{E}(\mathbf{r})$ w dużej odległości r ($r \gg a$) od tego układu.

W granicy tych przybliżeń układ ten można uważać za kwadrupol liniowy.

Zad.5

Jedną z metod wykrycia ewentualnej różnicy Δq pomiędzy wartościami bezwzględnych ładunku protonu i elektronu polega na pomiarze zmiany potencjału metalowej butli napełnionej gazem, z której w trakcie eksperymentu zostaje wypuszczona część gazu.

W doświadczeniu użyto kulistej butli o promieniu $R=18$ cm, w której początkowo znajdowało się 10 moli, a w stanie końcowym 1 mol neonu (o liczbie atomowej $Z=10$). Oszacować górną granicę wyznaczonej w tym eksperymencie wartości $x=\Delta q/e$, jeśli nie stwierdzono zmiany potencjału butli przy dokładności pomiaru $\Delta U=1$ mV.

Jaki efekt może zafałszować wynik tego doświadczenia?